

BAJA ÉS ÜDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
PALÁNKA, Bátor Gromon-Dezsdő utca 14 sz.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
Csernicsek Imre
 Szerkeszti; Rothschild Zsigmond.

Előfizetési ár:
 Egész évre K 6.—
 Fel évre K 3.—
 Amerikába egész évre K 8.—
 Nyitliffér sora 30 fillér.

Takarmányélesztő mesterséges előállítása.

Az élesztőt mesterséges uton olyan oldatokból termelik, a melyek az élesztősejtek számára emészthető szénhidrátokat és anorganikus sókat, elsősorban ammóniumszulfátot tartalmaznak.

Minthogy az élesztő a tápanyagokat igen nagy hígításban veszi föl, a keményítőgyárak fehérjetartalma szennyvizeit is jól föl lehet használni a szénhidrátok és a sók egy részének szolgáltatására.

A mesterséges élesztőgyártásra eddig inkább a melásszét használták föl, amely azonban igen tartós és becses takarmányanyag lévén, élesztőgyártásra igen drága.

Célszerű volna ezért a mesterséges takarmányélesztőgyártás számára minél olcsóbb szénhidrátforrásokat biztosítani.

A hol nagy burgonyafölöslegek vannak, ott a burgonyát ásványi savakkal végzett főzéssel elcukrosítva és fehérjetartalmát könnyen emészthető terméké elbontva esetleg tejsavbaktériumokkal történt beoltással besavanyítva lehet értékesíteni.

A savanyu hidrozált oldatot szén-savas ammóniával közömbösítve, lehetne élesztőre feldolgozni s ezzel a

felesleges burgonyatermést a megromlástól megóvni.

Még olcsóbb nyersanyag volna a cellulóze, melynek hidrolizise azonban nagyobb nyomást és így gépi berendezéseket kíván.

Még olcsóbb nyersanyag volna az élesztőgyártásban a fa- vagy szalmacellulózégyártáskor származó szennyviz.

Lugkövet

130 fokosat szállít postán

Kodnár

Budapest, I., Attila-u. 23a

P É N Z É T

visszafizetem, ha

tyukszem-szemölcs

börkeményedéseit a

riabalzsam

3 nap alatt fájdalom nélkül,

gyökereitől ki nem irtja. Ezekre

menő hála esküszőn iratok.

Ára jótállási levéllel tégelyenkint 1 kor. 75

fill., 3 tégely 4.50. kor., 6 tégely 7.50 korona.

Ria-művek Kassa, I. Postafiók 12.P. U 1-2

RUSZANDA

gyógyfürdő

egyedüli a saját nemében felülmúlja a hasonló fürdőket, még a nemzetközi híres fürdőket is.

Vasut, posta, sürgönyállomás: **Melenceze, Torontál m. Délmagyarország Nyitva majus 5-től szeptember 15-ig.**

Négy modernül berendezett szálloda 74 szobával.

Orvosi szak-erők rendelnek a fürdőn.

Ajánlható csúsz, idült tagszaggatásnál, görvélvénél, bőrbetegségnél, ahol kenő kura nem használ, női betegségnél, idegbetegség, csontbetegségnél, gyógyít idült lues betegséget is biztos eredménnyel. Kifünő magyar konyha, tiszta hamisítatlan borok, olvasó és zongora-terem. Billiard és tekeplya, nagy virágdíszített árnyékos park, nyugszékekkel. Naponta cigány-zene. Prospektust kívánatra ingyen küld

az igazgatóság.

KELETI

(MARHABA)

gyöngyök!

Legtökéletesebb utánzata az igazgyöngynek ugy fény- és színjátásában, mint ellenállóképességben és formájában annyira, hogy összetévesztésig hasonló az igaz gyöngyökhöz.

Elárúsítás csakis privátoknak nagybani áraton. Gyöngykollekt, valódi csattal 36 Korona Gyöngyfülbetvaló, valódi foglalatban 24 Gyöngycsavar, 21

Szétküldés utánvétel „Marhaba” gyöngyök kizárólagos elárúsító helye

Germánia bet.-társ. BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos u 14

„CLUB” CIGARETTAPAPIR csak akkor valódi

ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak. Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz. Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek, óvakodjunk.

HIREK.

A «Vasárnapi Ujság» június 3-iki száma gyönyörű képeket közöl a királyi pár gyöngyösi utazásáról, az Isonzo-hadsereg harczeitől, az aszói repülőversenyéről stb. Egy czikk és több szép kép nagyevű zeneművésznöket Hubay Jenőt mutatja be otthonában. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula regénye, Krúdy Gyula novellája, Jászay-Horváth Elemér verse, Szöllösi Zsigmond tárczacikkek, Braun Lily regénye. Egyéb közlemények: Hermann Lipót művészi rajza s a rendes heti rovatok: A háboru napjai. Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálzás, stb. A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyed évre öt korona, a «Világkrónika»-val együtt hat korona. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a «Képes Néplap», a legelősebb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Sebők Zsigmond emléke elevenen él most, egy évvel halála után is különösen leghálásabb olvasói, a gyerekek emlékeztetésében. A Jó Pajtás, melyet ő alapított és tett a magyar gyermekek kedves lapjává, kegyelettel emlékszik meg róla most, halálának első évfordulójakor: Feleki Sándor szép verset írt emlékére, egy szép czikk pedig életét és munkásságát eleveníti meg. Benedek Elek képes gyermeklapja legújabb, június 3-iki száma Zsenkivül! Zsoldos Lászlótól közöl novellát, Szemere Györgytől regényt, Avar Gyulától mesét, Schöpfung Aladártól érdekes cikket a fókavadáatról, Biczó Ilona szép képet rajzolt Elek nagyapó verséhez, Benedek Elek folytatja Rókané komámaszony mulatságos kalandjait. Tarka mese, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 3 korona, fél évre 6 korona, egész évre 12 korona. Egyes szám ára 24 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatószámokat küld a «Jó Pajtás» kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A gazdák szene Azok a gazdák, akiknek sikerült külföldi szemendélést szénkereskedőknél elhelyezni, abban az esetben, ha a szénkereskedők a rendelés ellenére a szénen nem szállítják, vagy nem elegendő mértékben szállítják, forduljanak az Országos Szénbizottsághoz (Budapest, Haris-köz) és jelentsék be, hogy melyik kereskedőnél, mikor, hány vagon, milyen bányából származó szénen rendeltek és abból mennyit kaptak. A Szénbizottság az adatok helyességének ellenőrzése után a szállítás teljesítését Németországban illetékes helyen meg fogja sürgetni. Szénbizottsághoz intézendő levél felső részén feltűnő betűkkel „sürgetés” írandó.

Rendeleit a kéveköltő anyagról. Akik kenderből, jutából, manillából sisalból vagy bármely más rostos, tehát nem papíryanagyból kéveköltőgépek gépsíngeit előállítanak, vagy raktáron tartanak, kötelesek készleteiket a május 25-iki á lapot szerint június 5-ig a földmívelésügyi mi-

nisztérium VI. főosztályánál bejelenteni. Azok a készletek, amelyeket a birtokosok saját gazdaságaikban a f. évi aratáshoz való fölhasználás céljából raktáron tartanak, vagy amelyeknek súlya ötven kilogrammot nem halad meg, nem esik bejelentés alá.

A vadgesztenye, mint lótaplálék. A katonai hatóságok átírtak a napokban a polgári hatóságokhoz, gyűjtsék a vadgesztenyét, mert azt lótapláléknak jól fel tudják használni, miután az 40 százalékos keményítőt tartalmaz.

Az osztrák borárok szabályszerűsége. A bécsi gazdaság- és kereskedelmi kísérleti állomás borszakértő bizottsága beható és több órai tanácskozás után a következő ármegállapítást javasolta a borra: Alsó-Ausztriában egy hektoliter közepes minőségű (Mittelwein) bornak ára a termelő

pincéjében 300 K. Minőségi borok, illetve jobb vidékről származó bor árát magasabbra lehet, csekélyebb minőségűt alacsonyabbra kell megszabni. Vitás esetekben szakértőileg megállapítandó, vajjon egy bor „közepes minőségű-e”, vagy sem. A kis és nagykereskedők kellő ártöbbletet számíthatnak fel. Kívánatosnak tartaná a bizottság, ha minden országban hasonlóképpen külön-külön megszabnák a bor maximális árát.

Uj politikai és gazdasági kereskedői szaklap. OMKE címmel jelent meg egy új politikai és gazdasági kereskedői szaklap, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés hivatalos lapja. A vezércikk a polgárság szervezéséről szól, ezután pedig a polemikus rész következik. A lap a központokról szóló fejtegetésekben legfőbb céljait a háborus központok mielőbbi megszüntetését jelöli meg. Az egyébként bő anyag áttekinthető szakmak szerinti van csoportosítva; a termény, élelmiszer, textil, gyapju, szesz, papir stb. kereskedeleme fontosabb kérdései beható tárgyalásban részesülnek, s a kereskedők részére pontos információkkal szolgálnak. — Adóügyi, közlekedési és jogi rovat, valamint az átmeneti gazdaságra vonatkozó és egyéb közgazdasági hírek és tudósítások teszik ki a lap további tartalmát. A lap tetszetős kiállítása a Pallas-nyoinda munkája. A lapnak főszerkesztője Szende Pál dr. az OMKE főtitkára. Évi előfizetési ára 24 korona.

Nincs fogfájás

többé, sem álmatlan éjszakák, ha „Fides” szerezmet használja, mely odvas fogaknál, valamint makacs reumás fogfájásnál felül minden más szert Eredménytelenség esetén a pénzt visszaidom. Ára 1 tubus 2 kor., 3 tubus 5 kor., 6 tubus 8 kor. Nincs fogkő többé! Fogai hófehérré lesznek ha „Xirls-Fogvazel” használ. Ára 2 kor., 3 üveg 5 kor. —

Kemény, Kassa, I. Postafőút 12. P. U. 1-2.

Jelentés!

Mi minden perczen készek vagyunk nélkülözhető, hibás vagy használhatatlanná lett ellenőrzőpénztárt visszavenni. National Registrier Kassen Gesellschaft m. b. H. Wien, VII., Siebensterngasse 31.

Surolókeféket

6 soros 36 darab á 76.50 K
5 soros 36 darab á 69.75 K
míg a készlet tart postautánvétl frankó küld a

Bürstenversand,
MICHALKOWITZ, ÖST. SCHLS.

Internátus

BOHN-FÉLE SZEGEDI

Deák-otthon

SZEGED, Tisza Lajos-körút 43. sz.

Az internátus felvesz főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőkereskedelmi és polgári iskolai tanulókat vallás és nemzetiégi különbség nélkül.

A növendékek szaktanárok felügyelete alatt állanak. Az internátusnak kitűnően berendezett kétemeletes palotája minden iskolához közel esik. Magántanulók szakszerű oktatásban részesülnek. Felsőkereskedelmi iskolai tanulók minél hamarabb küldjék okmányaikat! Válaszleveg.

Távíró cím: B O H N internátus.

Tájékoztatót küld:
BOHN KAROLY, igazgató.

Hajókirándulások Budapest környé- kére és az aldunára.

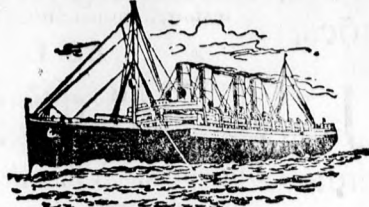
A Budapestben időző vidéki közönség a legkellemesebben tölti idejét, ha hajókirándulást tesz a gyönyörű feikésű, történelmi emlékekben bővelkedő — Budapesttől alig néhány órányira fekvő Visegrádra. — A hegyormon fenségesen pihenő várromokról, hol valamikor Mátyás király, Nagy Lajos és az Arjouk idejében egyszerű élet folyt, elragadó látvánnyal nyílik a Dunára, a Börzsöny hegyláncoy latra s a környékbeli szebbnél szebb nyarlókra. —

A Magyar Királyi Folyam-és Tengerhajózási Részvénytársaság személyhajói a budapest—visegrád—dömösi vonalon a nyári hónapokban naponként többször közlekednek (június 15—től szeptember 16-ig naponként 4 járat) s a pesti oldalon az Eötvös-téri — a budai oldalon pedig a Pálffy téri kikötőből indulnak.

Hosszu hajóutra igen ajánlatos Európa legnagyobb, legfenségesebb víziútjának, az Aldunának a Kazánszoros Vaskapu vidékének megtekintése. — Ezen útvonalon (zemun—belgrád—báziás—orszvai vonal) a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság modern te. mesz-gőzösei lefelé Zemun—Belgrádból, illetve Báziásról Orsovára, minden vasárnap, kedd és pénteken, felfelé Orsováról Báziásra, illetve Zemun—Belgrádba minden hétfőn, csütörtökön és szombaton indulnak. — (:A zemun—belgrád—báziás—orszvai vonalon a háboru alatt a katonai hatóság tartja fenn a járatokat.) Az aldunai gőz-szökön előzetesen is lefogajható kabinek, női termek, hálótermek, (egyeseken fürdőkabin) stb. állanak rendelkezésre. — Az összes gőzszökön kitűnő vendéglő van. —

A budapest—visegrád—dömösi, — vala-

mint az aldunai Dunaszakaszi részletesen ismértető "A Duna" c. hajózási kalauz a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatóságától — Budapest, V. Mária Valéria u. 11:—díjmentesen kapható.

Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási
Részvénytársaság menetrendje

Vukovár-Ujvidék között

Közlekedik naponta péntek kivételével
Lefelé: Felfelé:

ind. 4 00 reg.	Vukovár, vasut érk.	6 50 este
> 4 10	> Vukovár, várás	> 6 50
> 4 50	> Bácsujjak	> 6 35
> 5 05	> Opatovác	> 5 10
> 5 30	> Dunabökény	> 4 30
> 5 55	> Sarengrad	> 3 55
> 6 25	> lilok	> 3 20
> 6 30	> Palánka	> 3 15
> 7 20	> Susek Koruska	> 1 55
> 7 30	> Bátorost	> 1 40
> 7 45	> Cserevics	> 1 25
> 8 00	> Ófutak	> 1 10
> 8 10	> Beocsin	> 1 00
> 8 45	> Ujvidék	> 12 10

Ladik-állomás

1000-0-0-os matronachiosból, eismerten megbízható minőségben, szőnyegkérd megrendelése
 Budapest, V, Nádor-utca 20.
 Telefon: 163-16. Gyár: Obuda.

Szálkó és László,
Zsák és ponyvaszár, mechanikai szövőde.

"Szőrkötő" fonal
 A földművelésügyi minisztérium által "Raffia" helyett korrendeltleg ajánlott

**Wer Kathreiners Kneipp-Malzkaffee noch nicht
kennst, kaufe dich jetzt ein Paket und probiere ihn.**

Für die Erzeugung dieses seit 23 Jahren belieb-
testen und anerkannt besten Kaffeegetränktes ist
eine neue große Fabrik gebaut. Durch modernste
Maschinen und beste Einrichtungen ist das berühmte
Kathreiner-Verfahren zur Herstellung des „echten
Kathreiner“ noch weiter verbessert.

**War Kathreiner schon immer das Beste vom
Besten, so übertrifft er in der vollendeten Ähnlich-
keit des Bohnenkaffeegetränktes jetzt sich selbst.**

**Würrig, ausgiebig, kräftig, dabei gesund und billig:
Das ist Kathreiner.**

Elsőrendű

Gép-
Motor-
Henger-
Cséplő-
Világító-

Olaj

csakis vegyelemzett minőségek.

Sűrített gépszir,
„U SZÓ“ kocsikenőcs.

Extraprima országosan elismert

Hajtó-
Kötő-
Varró-

S Z I J.

Szjiviasz. Gyanta.
Csapágyfem. Dobsinek
Asbestárak.

Gummitömítések.

zsírozók, olajozók, Stauffer-kenőszelenczék,
torcsóketék, szénlapátok, armaturák, szer-
számok és mindennemű műszaki cikkek.
Teljes malom- és

fűrészbereendezések.

Schvarcz József és Társa

műszaki cégénél,

Budapesten, Vilmos császár-ut 53.

Saját ház.

Alapítva 1884

Sürgőnyczim: **U SZÓ Budapest.**

Házmagtárral

együtt a Szt. István utca 144. sz
alatt elköltözés miatt eladó. Bővebben
ugyanott.

NEPTUN

10

Citrom

teához, limonádéhoz, Salátához

60 f.

„STELLA“ sütőpor telep,

Budapest, VII., Elemér-u. 29/p.

Jótállás

 a biztos ered
ményért.

Törvényesen
védve.

Reitter Oszkar

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKANIN“

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és főül minden más itatószertől doboz ára 3K mely elegendő körülbelül 60 patkány kifirtásához. — Minden adaghoz használati utasítás van mellékelve. A biztos eredményért jótállás. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKANIN gyár egyedül elrusítója a Torontál Agrárbank Részvénytársaság. Nagybecskereken.

CSÉZ, KÖSZVÉNYBEN

anyagcsere zavarokban szenvedők és
gyermekek évszázadok óta bevált rádiusos
gyógyító fürdője

LIPIK

(Szlavonia)

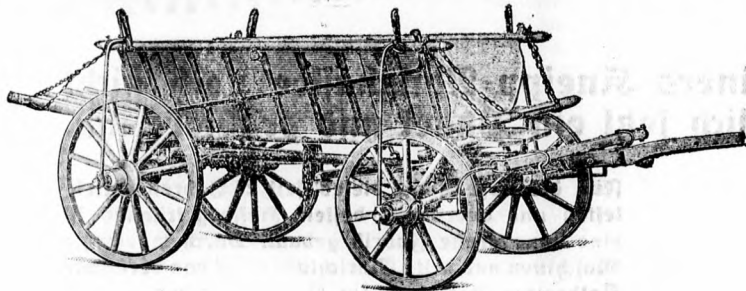
64° C

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdőkkel egyesített gyógy-
penziók. Prospektust küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG

Radioaktív, alkalikus
sós, jódos hőforrások.
ISZAPKEZELÉS

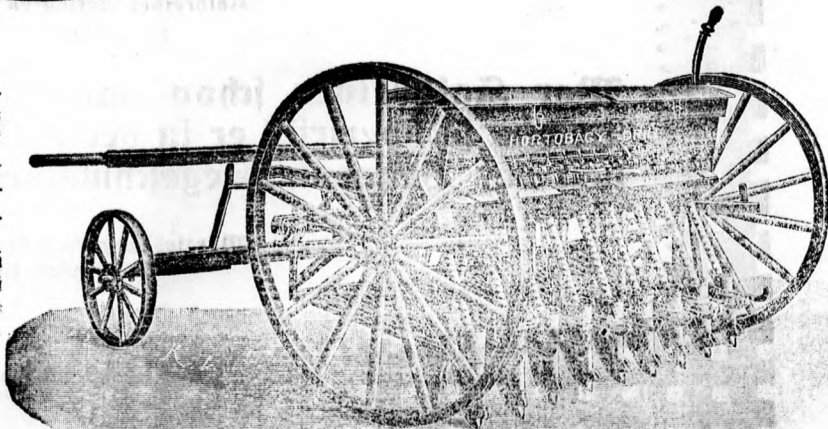
Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár r.-t.

Gyártelep és iroda:

DEBRECZEN, Vargakert Déisor 19.

Ajánlja: Felsőrendszerű „HOR-
TOBÁGY-DRILL“, kanalas
rendszerű „HAZAI DRILL“,
műtrágyaszóóval kombinált „NA-
PÓLEON DRILL“ vető-
gépeit, (mely sorba vet és trágyáz).
GAZDASÁGI SZEKE-
REIT, szénagyűjtőit, továbbá
egyelemes acéleket, S. V. jegyű
2, 3 és 4 tagú boronákat, tarc-
ás repavágókat, dobrend-zerni sze-
kavágókat, kukoricza ültetőket, mor-
zsoókat, és darálókat.

Szíveskedjék árajánlatot kérni!

Nyomatott Csernicsek Imre könyvnyomdájában Palánka,